

بررسی بالینی و آزمایشگاهی رابدومیولیز در ۱۶۵ بیمار با مسمومیت حاد شدید

سید رضا موسوی^۱، فخرالدین تقدسی نژاد^۲، هاله طالایی^۳، غلامعلی زارع^۱، محمود صادقی^۴،
پریسا رجایی^۵، مهدی بلالی مود^۶

چکیده

زمینه و هدف: رابدومیولیز نشانگانی بالینی و بیوشیمیایی است که یکی از علل آن مسمومیت‌های حاد می‌باشد. مطالعه حاضر با هدف ارزیابی تظاهرات بالینی و آزمایشگاهی رابدومیولیز در بیماران مبتلا به مسمومیت حاد شدید انجام شد. روش تحقیق: در این مطالعه مقطعی، از ۴۵۰ بیمار با مسمومیت حاد شدید که در بخش مراقبت‌های ویژه مسمومین بیمارستان لقمان حکیم تهران، در فاصله ماه‌های فروردین تا مهر ۱۳۸۵ بستری شدند، ۱۶۵ بیمار با سطح سرمی کراتینین کیناز حداقل پنج برابر میزان طبیعی ($9.75 \geq IU/L$) پس از رد سایر علل، وارد مطالعه شدند. تشخیص مسمومیت بر اساس تاریخچه مصرف سموم و یافته‌های بالینی گذاشته شد. سم مصرف شده به کمک آزمایش سم‌شناسی مناسب تایید گردید. اطلاعات جمعیت‌شناختی، علائم بالینی و بررسی‌های آزمایشگاهی بیماران ثبت گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS (ویرایش ۱۱/۵) در سطح معنی‌داری $P < 0.05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: فراوانی رابدومیولیز در این مطالعه ۳۶/۶٪ بود. شایع‌ترین نوع مسمومیت به وجود آورنده این عارضه به ترتیب، مصرف اپیوم (۲۸٪)، داروهای ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای (۱۴٪) و بنزودیازپین‌ها (۱۴٪) بودند. نارسایی حاد کلیه در ۲۳ بیمار (۱۵٪) مشاهده گردید. بین سطح کراتینین کیناز و میزان کراتینین سرم همبستگی خطی وجود داشت ($P < 0.05$). نتیجه‌گیری: بیماران با مسمومیت حاد شدید در معرض خطر بالای بروز رابدومیولیز قرار دارند و نارسایی حاد کلیه عارضه اصلی این نشانگان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: رابدومیولیز، مسمومیت حاد، کراتینین کیناز، نارسایی حاد کلیه

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۹؛ ۱۷(۲): ۱۳۶-۱۴۲

دریافت: ۱۳۸۸/۱۱/۶ اصلاح نهایی: ۱۳۸۹/۳/۳ پذیرش: ۱۳۸۹/۳/۴ درج در پایگاه وب: ۱۳۸۹/۳/۷

^۱ استادیار، گروه داخلی، مرکز تحقیقات سم‌شناسی پزشکی، بیمارستان امام رضا^(ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

^۲ دانشیار، گروه پزشکی قانونی، بیمارستان بهارلو، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران

^۳ استادیار، گروه بیماری‌های عفونی، بیمارستان لقمان حکیم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ایران

^۴ کارشناس شیمی کاربردی، مرکز تحقیقات سم‌شناسی پزشکی، بیمارستان امام رضا^(ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

^۵ کارشناس آمار، مرکز تحقیقات سم‌شناسی پزشکی، بیمارستان امام رضا^(ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

^۶ نویسنده مسؤول؛ استاد، گروه داخلی، مرکز تحقیقات سم‌شناسی پزشکی، بیمارستان امام رضا^(ع)، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ایران

آدرس: مشهد- بیمارستان امام رضا^(ع) - مرکز تحقیقات سم‌شناسی پزشکی - صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۷۸

تلفن: ۰۵۱۱-۸۸۱۹۳۰۱/۸۵۹۴۵۹۴ - شماره: ۰۵۱۱-۸۸۱۳۷۱۴/۸۵۹۱۰۵۷ - پست الکترونیکی: mbalalimood@hotmail.com, BalalimoodM@mums.ac.ir